

Ramón Lucas Lucas, *Spiegami la persona [Objasni mi osobu]*, Edizioni Art, Roma 2012, str. 316.

Davni zahtjev postavljen u Delfima vrijedi i danas. Potrebno je misliti, imati viziju o sebi, svijetu i Bogu. Nužno je spoznati smisao povijesti, utemeljenje vrijednosti, razviti osjećaj za dobro i zlo. Potrebna je pomoć u učenju, pri odabiru poziva kao i za objektivnu prosudbu osoba i situacija. No *nosce te ipsum* sada se odnosi na stvarnost drukčiju od one u drevnoj Grčkoj.

U ovom smislu spoznavanja sebe samog vrijedno je pa i nezaobilazno spomenuti uglednog profesora i filozofa Ramóna Lucasa Lucasa s papinskog sveučilišta Gregoriana u Rimu. Od 1992. redovni je profesor filozofske antropologije i bioetike na spomenutom sveučilištu, a njegovi glavni znanstveni interesi su suvremena antropologija, posebice odnos antropologije i bioetike te bioetičke teme te se u tim područjima i specijalizirao. Vrlo je poznata i njegova knjiga naslovljena *Bioetika za svakoga* koja je 2007. godine prevedena na hrvatski jezik kao korisno i jasno štivo ne samo za studente filozofije nego i za šire čitateljstvo. Navedimo i interes za raciovitalističku filozofiju Joséa Ortege y Gasseta. Suraduje s brojnim časopisima, među njima su *Gregorianum*, *Doctor Communis*, *Per la filosofia [Za filozofiju]*, *Aquinas* i drugi.

Nova knjiga Ramóna Lucasa Lucasa nosi naslov *Spiegami la persona*, odnosno *Objasni mi osobu*. U tri dijela knjige koju čini dvadeset poglavlja na preko tristo stranica autor odgovara na zahtjev postavljen u naslovu. Kao filozof sa zanimanjem za antropološka i bioetička pitanja, R. Lucas Lucas nudi odgovore u duhu potreba našeg doba. Prije

svega riječ je o razumijevanju osobe *in se*, njezinog određenja i cilja, odnosno njezine *causae finalis*. Pritom se autor služi klasičnom filozofijom kao temeljem za stvaranje cjelovite slike o čovjeku. No, da bi se opravdao sveobuhvatan pristup problematici, uključuje i rezultate istraživanja znanstvenih disciplina poput medicine, psihologije i biologije. Filozofsko znanje i činjenice na koje upućuju pozitivne znanosti izbliza prati i određenje ljudske osobe kao *homo religiosus*.

U prvom dijelu riječ je o temeljnim određenjima ljudske osobe — stupnjevi-ma života, ljudskoj naravi, vrstama spoznaje. To je ujedno i priprema slijedećem dijelu koji opisuje strukturu same osobe obuhvaćajući poglavlja o tijelu, seksualnosti, duhovnosti, religioznosti, moralu. Drugi dio knjige potkrijepljen je dvama dodatcima o židovstvu i kršćanstvu kao monoteističkim religijama te o odnosu religije i etike. Posljednji dio upečatljivog naslova »Smisao i svrha osobe« govori o smislu života i smrti te se bavi pitanjem života nakon smrti. Zaključno poglavlje posljednjeg dijela, time i cijele knjige, govori o osobi kao materijalnom i duhovnom biću.

Koristeći se jednostavnim izrazom, no ne upadajući u trivijalnosti, autor pristupa problematici na vrlo prislan i egzaktan način. Iako nam je u rukama filozofski tekst, potkrijepljen je tablicama, karikaturama, zanimljivim citatima i upitnikom o karakteru čime je ostvarena transparentnost i jasnoća sadržaja. Knjiga budi zanimanje i potiče na razmišljanje jer filozofiju prikazuje kao praktičnu, opipljivu znanost upravljenu važnoj svrsi spoznavanja sebe samog. Upravo zato može pomoći i u gradnji pozitivnog stava o filozofiji kao znanosti koja nije odviše apstraktna ili pak ispra-

zna i zbudujuća. U nedostatku filozofske literature prijevod ove knjige bio bi dobrodošao u hrvatskoj znanstvenoj stvarnosti kao veoma vrijedno i potrebno izdanje.

Cecilija Šestak

Blaženko Juračić, *O Crux, ave, spes unica: Misterij Muke i zapovijed ljubavi. Skladbe za Veliki tjedan*, Verbum, Split, 2015, 178 str.

Autor ove knjige (zapravo zbirke skladbi, pjesmarice) mo. Blaženko Juračić naš je mladi izuzetno nadareni glazbenik koji je 2004. godine magistrirao iz kompozicije na »Papinskom institutu za crkvenu glazbu u Rimu« (Pontificium Institutum Musicae Sacrae). U zvanju docenta zaposlen je na »Umjetničkoj akademiji« Sveučilišta u Splitu a surađuje s više glazbenih ansambala u Splitu. Član je nekoliko glazbenih udruga i dobitnik je brojnih nagrada za svoja glazbena ostvarenja.

Knjiga, zapravo skladateljsko djelo, pod naslovom »O crux, ave, spes unica: misterij muke i zapovijed ljubavi«, koje je izdala izdavačka kuća Verbum, sadržava parafraze različitih vrsta jednoglasnih gregorijanskih melodija Velikoga tjedna (himana, sekvencija, antifona, psalama).

Uz notne zapise knjiga uključuje i četiri recenzentska mišljenja. Recenzeti prof. dr. sc. Ivica Žižić, prof. dr. sc. Davorka Radica, mag. Jelica Valjalo Kaporelo te dr. sc. Vito Balić notne zapise mo. Juračića s velikim pohvalama preporučuju na proučavanje i izvođenje. Sam autor svoje stvaralačko nadahnuće otkriva riječima: »Ove skladbe podsvjesno nose u sebi sintetičnost liturgijskih tekstova s umjetničkim izrazima naznačenih u gregorijanskim parafrazama u simbiozi s glazbenim simbolima, uranjajući u kontemplaciju Otajstva Kristove

muke, smrti i uskrsnuća, uvodeći nas u pobožnost koja se na liturgijskom vrelu napaja sa izvora Euharistije i Božje Riječi.« (str. 13)

Glazbeno stvaralaštvo mo. Blaženka Juračića izvire, dakle, iz kontemplacije Otajstva Kristove muke, smrti i uskrsnuća. U podnožju te glazbe zvuče drevni gregorijanski napjevi. Posebnu vrijednost Juračićevom djelu daje vidljiva vezanost na tradiciju te vrste glazbe.

Juračić gregorijanske napjeve na osnovi jednostavnog monodijskog principa, a u modernom stilu, proširuje i ukrašava sve do složenih polifonih tehnika u vokalnom i instrumentalnom slogu. Tako su njegova djela zapravo »pasioniski ciklus« (30 skladbi) na latinskome i hrvatskome jeziku, različitih glazbenih oblika, za različite sastave i načine izvedbi raspoređena u sedam cjelina a koje prate ključne događaje u Isusovu zemaljskom životu: Ulazak u Jeruzalem, Dan večere Gospodnje, Muku, Raspeće te Otpjevni psalmi Velikoga tjedna i korizmenih nedjelja liturgijske godine A prema ovome sadržaju:

HEBDOMADA SANCTA / VELIKI TJEDAN (str. 13–32)

1. Hosanna Filio David (Hosana Davidovu Sinu), za scholu cantorum i orgulje

2. Christus factus est (Krist postade poslušan), za mješoviti zbor

3. Domine, tu mihi lavas pedes? (Gospodine, zar ti meni da pereš noge?), za mješoviti zbor

4. Maneant in vobis (Neka ostanu u vama) mješoviti zbor

AD LITURGIAM EUHARISTICAM / MISA VEČERE GOSPODNJE (str. 33–50)

5. Ubi caritas (Gdje je ljubav), za mješoviti zbor i sopran solo

6. Ubi caritas (Gdje je ljubav), za četveroglasni muški zbor

AD TRANSLATIONEM SS. SACRAMENTI / PRIJENOS PRESVE-